EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 28.8.2020
COM(2020) 434 final

2020/0205 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

öljyn ja muiden vaarallisten aineiden aiheuttaman Pohjanmeren pilaantumisen torjuntayhteistyöstä tehtyyn sopimukseen (Bonnin sopimus) tehtyjen, sopimuksen aineellisen ja maantieteellisen soveltamisalan laajentamista koskevien muutosten hyväksymisestä

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tämä ehdotus koskee päätöstä luvan antamisesta unionin neuvottelijalle (tässä tapauksessa komissiolle) tehdä unionin puolesta muutokset öljyn ja muiden vaarallisten aineiden aiheuttaman Pohjanmeren pilaantumisen torjuntayhteistyöstä tehtyyn sopimukseen (Bonnin sopimus)[1] siltä osin kuin on kyse sopimuksen aineellisen ja maantieteellisen soveltamisalan laajentamisesta tarkoituksena parantaa valvontayhteistyötä MARPOL-yleissopimuksen liitteessä VI esitettyjen vaatimusten osalta (’MARPOL-muutos’) ja Espanjan kuningaskunnan liittymisestä sopimukseen (’Espanjaa koskeva muutos’).

1.1 SOPIMUS ÖLJYN JA MUIDEN VAARALLISTEN AINEIDEN AIHEUTTAMAN POHJANMEREN PILAANTUMISEN TORJUNTAYHTEISTYÖSTÄ (BONNIN SOPIMUS)

Bonnin sopimuksen tavoitteena on torjua Pohjanmeren alueen pilaantumista ja suojata rannikkoalueita merellä tapahtuvilta suuronnettomuuksilta ja alusten ja merellä sijaitsevien laitosten aiheuttamalta krooniselta pilaantumiselta. Euroopan unioni (silloinen Euroopan talousyhteisö) on sopimuksen sopimuspuoli. Euroopan unioniin kuuluvat Pohjanmeren valtiot sekä Norja ovat myös sopimuksen sopimuspuolia.

Sopimuksella pyritään edistämään aktiivista yhteistyötä ja keskinäistä avunantoa rannikkovaltioiden ja Euroopan unionin välillä öljyn ja muiden vaarallisten aineiden aiheuttaman Pohjanmeren pilaantumisen torjunnassa meriympäristön ja rannikkovaltioiden etujen suojelemiseksi. Sopimuksessa määrätään sitä varten, että sopimuspuolet suorittavat valvontaa, jolla osaltaan pyritään havaitsemaan pilaantuminen ja torjumaan sitä sekä estämään pilaantumisen ehkäisemistä koskevien säännösten rikkomiset. Pohjanmeri on jaettu eri vyöhykkeisiin, ja vastuu niiden valvonnasta ja vaaratilanteiden arvioinnista on annettu sopimuspuolille. Sopimuspuolten on ilmoitettava mahdollisille muille asianosaisille sopimuspuolille, jos ne saavat tietoonsa, että alueella on öljyä tai muuta haitallista ainetta, joka voi aiheuttaa vakavan uhan rannikolle tai jonkin sopimuspuolen rannikkoon liittyville eduille. Sopimuspuolet voivat pyytää apua pilaantumisen torjuntaan merellä tai omalla rannikollaan, jolloin niiden sopimuspuolten, joilta apua pyydetään, on tehtävä mahdollisuuksiensa rajoissa kaikkensa sellaisen avun antamiseksi.

Euroopan talousyhteisö teki Bonnin sopimuksen neuvoston päätöksellä 84/358/ETY[2]. Sopimusta muutettiin vuonna 1989, ja muutokset tulivat voimaan 1. huhtikuuta 1994. Euroopan talousyhteisö hyväksyi muutokset neuvoston päätöksellä 93/540/ETY[3].

Bonnin sopimuksen 16 artiklan mukaan sopimuspuolen esittämää ehdotusta Bonnin sopimuksen tai sen liitteen muuttamiseksi käsitellään sopimuspuolten kokouksessa. Kun ehdotus on hyväksytty yksimielisellä äänestystuloksella, tallettajahallitus antaa muutoksen tiedoksi sopimuspuolille. Tällaiset muutokset tulevat voimaan sitä päivää seuraavan toisen

---

1 EYVL L 188, 16.7.1984.

2 Neuvoston päätös 84/358/ETY, tehty 28 päivänä kesäkuuta 1984, öljyn ja muiden vaarallisten aineiden aiheuttaman Pohjanmeren pilaantumisen torjuntayhteistyötä koskevan sopimuksen tekemisestä (EYVL L 188, 16.7.1984, s. 7).

3 Neuvoston päätös 93/540/ETY, tehty 18 päivänä lokakuuta 1993, öljyn ja muiden vaarallisten aineiden aiheuttaman Pohjanmeren pilaantumisen torjuntayhteistyötä koskevan sopimuksen tiettyjen muutosten hyväksymisestä (EYVL L 263, 22.10.1993, s. 51).

kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona tallettajahallitus on saanut ilmoituksen niiden hyväksymisestä kaikilta sopimuspuolilta.

Bonnin sopimuksen tallettajahallitus on Saksan liittotasavallan hallitus (sopimuksen 18 artiklan 3 kohta).

Bonnin sopimuksen 20 artiklan mukaan sopimuspuolet voivat yksimielisesti kutsua muita Koillis-Atlantin rannikkovaltioita liittymään Bonnin sopimukseen. Tällaisessa tapauksessa Bonnin sopimuksen 2 artiklaan ja liitteeseen tehdään tarvittavat muutokset, ja muutos tulee voimaan sopimuksen tullessa voimaan liittyvän valtion osalta.

Neuvosto hyväksyi 7. lokakuuta 2019 päätöksen, jolla komissio valtuutetaan neuvottelemaan unionin puolesta Bonnin sopimuksen 16 artiklan mukaisesta muutoksesta, jolla sopimuksen soveltamisalaa laajennetaan tarkoituksena parantaa valvontayhteistyötä MARPOL-yleissopimuksen liitteessä VI esitettyjen vaatimusten osalta, sekä 20 artiklan mukaisesta sopimuksen laajentamisesta koskemaan Espanjan kuningaskuntaa.

Bonnin sopimuksen sopimuspuolet hyväksyivät nämä muutokset yksimielisesti 31. kokouksessaan 9.–11. lokakuuta 2019. Muutokset on nyt toimitettu unionille niiden tekemistä varten Lisäksi Espanjan kuningaskunnan on ratifioitava Bonnin sopimuksen 20 artiklan mukainen sopimuksen laajentaminen sen vastuuvyöhykkeelle.

1.2 MUUTOKSET BONNIN SOPIMUKSEEN

1.2.1 'MARPOL-muutos' – sopimuksen aineellisen soveltamisalan muutos

Muutoksen tavoitteena on parantaa sopimuspuolten välistä yhteistyötä ja koordinointia meriliikenteen aiheuttamien laittomien ilmaan joutuvien päästöjen torjunnassa, jotta voidaan rajoittaa meriliikenteessä käytettävien erittäin rikki- tai typpipitoisten polttoaineiden palamisesta ihmisten terveydelle, luonnon monimuotoisuudelle ja koko meriympäristölle aiheutuvia kielteisiä seurauksia. Sopimuspuolet suunnittelevat saavuttavansa edellä mainitun tavoitteen muuttamalla Bonnin sopimuksen eri määräyksiä (sen 1, 5, 6 ja 15 artiklaa, otsikkoa sekä johdanto-osaa) siten, että sopimuksen soveltamisala laajennetaan kattamaan alusten aiheuttama ilman pilaantuminen siten kuin siitä määrätään MARPOL-yleissopimuksen liitteessä VI.

1.2.2 'Espanjaa koskeva muutos' – sopimuksen maantieteellisen soveltamisalan muutos

Sopimuspuolet ovat myös kutsuneet Espanjan kuningaskunnan liittymään sopimukseen muuttamalla sen 2 artiklaa ja määrittämällä sopimuksen ja sen liitteen tarkoituksen kannalta olennaisen Pohjanmeren alueen Atlantin puoleisen rajan sekä tarkistamalla eri valvontavyöhykkeiden rajoja sopimuksen 6 artiklan soveltamiseksi. Erityisesti on määritetty uudelleen sopimuksen kattama tarkistettu alue. Ranska on hyväksynyt uuden vastuuvyöhykkeensä, joka on välittömästi Ranskan ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisvastuuvyöhykkeen vieressä. Vyöhyke kattaa Ranskan ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisvastuuvyöhykkeen ja Espanjan uuden vastuuvyöhykkeen välisen alueen. Näin sopimuksen kattaman alueen vanhan rajan ja Espanjan uuden vastuuvyöhykkeen väliin ei jää aukkoja.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Menettelyllinen oikeusperusta

Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 218 artiklan 6 kohdassa määrätään, että ”*neuvosto tekee neuvottelijan ehdotuksesta päätöksen sopimuksen tekemisestä*”. Lisäksi kyseisessä artiklassa määrätään, että lukuun ottamatta tapauksia, joissa sopimus koskee yksinomaan yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, neuvosto tekee päätöksen sopimuksen tekemisestä Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan tapauksissa, joissa on kyse sopimuksista aloilla, joilla sovelletaan joko tavallista lainsäätämisjärjestystä tai erityistä lainsäätämisjärjestystä, kun edellytetään Euroopan parlamentin hyväksyntää.

Soveltaminen tässä asiassa

Koska sopimuspuolet ovat sopineet Bonnin sopimuksen maantieteellisen ja aineellisen soveltamisalan muuttamisesta, unionin on asianmukaista tehdä nämä muutokset.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohta.

Aineellinen oikeusperusta

Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

Soveltaminen tässä asiassa

Suunnitellulla aineellisella muutoksella, joka koskee Bonnin sopimuksen aineellisen soveltamisalan laajentamista (’MARPOL-muutos’), on samalla myös useita pelastuspalvelun ja ympäristön aloihin liittyviä tavoitteita, jotka kuuluvat SEUT-sopimuksen 196 artiklan (pelastuspalvelu) ja 191 artiklan (ympäristö) soveltamisalaan ja jotka liittyvät kiinteästi toisiinsa ilman että yksikään on toiseen nähden liitännäinen. Tästä syystä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan mukaisen päätöksen aineelliseen oikeusperustaan on poikkeuksellisesti kuuluttava useita vastaavia aineellisia oikeusperustoja.

Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 191 ja 196 artikla yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdan kanssa.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Muutokset ovat riidattomia, ja kaikki sopimuspuolet, myös kaikki sopimuspuolina olevat yksittäiset jäsenvaltiot, kannattavat niitä.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta

- **Vaikutustenarviointi**

Virallisesta vaikutustenarviointimenettelystä oli luovuttu, koska oli poliittisesti välttämätöntä edetä nopeasti, jotta EU saattoi Bonnin sopimuksen sopimuspuolena neuvotella ja äänestää Bonnin sopimukseen suunnitelluista muutoksista sopimuspuolten kokouksessa 9.–11. lokakuuta 2019 sekä kannattaa niitä 11. lokakuuta 2019 pidetyssä ministerikokouksessa. Tämä oikeasuhteinen lähestymistapa on perusteltu myös siksi, että Bonnin sopimukseen suunnitelluilla muutoksilla odotetaan olevan ainoastaan myönteisiä taloudellisia, yhteiskunnallisia ja ympäristövaikutuksia.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta

- **Perusoikeudet**

Ehdotus on yhdenmukainen EU:n perussopimusten ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan kanssa.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Bonnin sopimukseen suunnitellut muutokset eivät vaikuta negatiivisesti unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Ei sovelleta

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta. Ks. jäljempänä oleva osio.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotuksen ainoassa aineellisessa artiklassa säädetään neuvoston luvan antamisesta komissiolle tehdä unionin puolesta Bonnin sopimukseen suunnitellut muutokset, jotka koskevat sopimuksen aineellisen soveltamisalan laajentamista MARPOL-yleissopimuksen liitteen VI osalta ja Espanjan kuningaskunnan liittymistä sopimukseen.

Suunniteltujen muutosten viimeisin versio esitetään päätöksen liitteissä. Ne voidaan tiivistää seuraavasti:

’MARPOL-muutos’

Bonnin sopimuksen sopimuspuolet haluavat hyödyntää Bonnin sopimuksen nojalla käyttöön otettuja öljyvahinkoihin liittyvän ilmavalvonnan käytäntöjä ja järjestelmiä ja laajentaa ne kattamaan alusten aiheuttamien päästöjen vaatimustenmukaisuuden valvonnan. Näin sopimuspuolet voivat parhaiten hyödyntää öljyvahinkoihin liittyvässä ilmavalvonnassa jo käytössä olevia resursseja ja muodostaa perustan Pohjanmeren ja sen lähialueiden kattavalle ympäristöseurantajärjestelmälle.

Jos päätös muutoksen tekemisestä Bonnin sopimukseen liittyvien valtuuksien laajentamiseksi MARPOL-yleissopimuksen liitteen VI osalta hyväksyttäisiin, sillä parannettaisiin alusten päästöjen yhteistä valvontaa, seurantaa ja raportointia Pohjanmeren alueella. Tällainen koordinoitu toiminta sopimuksen puitteissa edistäisi meriympäristölle aiheutuvien sekä rannikkovaltioiden ja unionin etuihin kohdistuvien riskien vähentämistä.

'Espanjaa koskeva muutos'

Tällä muutoksella laajennetaan sopimuksen maantieteellistä soveltamisalaa siten, että se kattaa Ranskan ja Yhdistyneen kuningaskunnan yhteisvastuuvyöhykkeen ja Espanjan uuden vastuuvyöhykkeen välisen alueen. Näin sopimuksen kattaman alueen vanhan rajan ja Espanjan uuden vastuuvyöhykkeen väliin ei jää aukkoja. Ranska on hyväksynyt uuden vastuuvyöhykkeensä. Sisällyttämällä Biskajanlahden Bonnin sopimuksen kattamaan alueeseen sopimuspuolet varmistavat, että Pohjanmeren ja Välimeren yhdistävä tärkeä eurooppalainen liikennereitti katetaan yhdessä koordinoidulla valmiuksia ja toimintaa koskevalla hallintajärjestelmällä.

2020/0205 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

öljyn ja muiden vaarallisten aineiden aiheuttaman Pohjanmeren pilaantumisen torjuntayhteistyöstä tehtyyn sopimukseen (Bonnin sopimus) tehtyjen, sopimuksen aineellisen ja maantieteellisen soveltamisalan laajentamista koskevien muutosten hyväksymisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 191 artiklan 4 kohdan ja 196 artiklan 1 kohdan c alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

on saanut Euroopan parlamentin hyväksynnän,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan talousyhteisö hyväksyi sopimuksen öljyn ja muiden vaarallisten aineiden aiheuttaman Pohjanmeren pilaantumisen torjuntayhteistyöstä (jäljempänä ’Bonnin sopimus’)[4] neuvoston päätöksellä 84/358/ETY[5], ja sopimus tuli voimaan 1 päivänä syyskuuta 1989. Sopimusta muutettiin vuonna 1989. Muutokset hyväksyttiin neuvoston päätöksellä 93/540/ETY[6], ja ne tulivat voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1994.

(2) Neuvosto valtuutti 7 päivänä lokakuuta 2019 komission käymään unionin puolesta neuvotteluja Bonnin sopimuksen aineelliseen ja maantieteelliseen soveltamisalaan tehtävistä muutoksista.

(3) Bonnin sopimuksen 16 artiklan 1 kohdan mukaisesti sopimuspuolet tarkastelivat Bonnin sopimuksen soveltamisalan laajentamista koskevaa ehdotusta, jonka tavoitteena on parantaa valvontayhteistyötä aluksista aiheutuvan meren pilaantumisen ehkäisemisestä tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen, jäljempänä ’MARPOL-yleissopimus’[7], liitteessä VI esitettyjen vaatimusten osalta. Lisäksi sopimuspuolet tarkastelivat muutoksia, joita Bonnin sopimukseen ja sen liitteeseen olisi tehtävä Espanjan liittyessä sopimukseen sen 20 artiklan mukaisesti.

---

4 Sopimus öljyn ja muiden vaarallisten aineiden aiheuttaman Pohjanmeren pilaantumisen torjuntayhteistyöstä (Bonnin sopimus) (EYVL L 188, 16.7.1984, s. 9).

5 Neuvoston päätös 84/358/ETY, tehty 28 päivänä kesäkuuta 1984, öljyn ja muiden vaarallisten aineiden aiheuttaman Pohjanmeren pilaantumisen torjuntayhteistyötä koskevan sopimuksen tekemisestä (EYVL L 188, 16.7.1984, s. 7).

6 Neuvoston päätös 93/540/ETY, tehty 18 päivänä lokakuuta 1993, öljyn ja muiden vaarallisten aineiden aiheuttaman Pohjanmeren pilaantumisen torjuntayhteistyötä koskevan sopimuksen (Bonnin sopimus) tiettyjen muutosten hyväksymisestä (EYVL L 263, 22.10.1993, s. 51).

7 Kansainvälinen yleissopimus aluksista aiheutuvan meren pilaantumisen ehkäisemisestä, allekirjoitettu Lontoossa 2 päivänä marraskuuta 1973, sellaisena kuin se on täydennettynä 17 päivänä helmikuuta 1978 tehdyllä pöytäkirjalla.

(4) Komissio on neuvoston päätöksen mukaisesti neuvotellut Bonnin sopimukseen tehtävät muutokset, jotka on hyväksytty yksimielisesti kahdella päätöksellä Bonnin sopimuksen sopimuspuolten 31. kokouksessa, joka pidettiin Bonnissa 9–11 päivänä lokakuuta 2019.

(5) Bonnin sopimuksen muutokset olisi hyväksyttävä Euroopan unionin puolesta,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään unionin puolesta sopimuspuolten 31. kokouksessaan Bonnissa 9–11 päivänä lokakuuta 2019 öljyn ja muiden vaarallisten aineiden aiheuttaman Pohjanmeren pilaantumisen torjuntayhteistyöstä tehtyyn sopimukseen (Bonnin sopimus) hyväksymät muutokset, jotka koskevat sopimuksen aineellisen ja maantieteellisen soveltamisalan laajentamista.

Muutosten teksti on tähän päätökseen liitetyissä kahdessa sopimuspuolten hyväksymässä päätöksessä.

2 artikla

Euroopan komissiolle annetaan valtuudet tallettaa Euroopan unionin puolesta sopimuksen 16 artiklassa tarkoitettu hyväksymiskirja osoitukseksi siitä, että Euroopan unioni suostuu sitoutumaan kyseisiin muutoksiin.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.[8]

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

[8] Neuvoston pääsihteeristö julkaisee muutosten voimaantulopäivän *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.